

Berkenwoudse Boezem

Welkom in de Berkenwoudse Boezem

De Berkenwoudse Boezem is de voormalige uitwateringsgang en bergboezem van polder Berkenwoude. Met behulp van een tweetrapsbemaling is eeuwenlang op de Hollandse IJssel geloosd. Het complex bestaat uit een Hoge boezem, Lage boezem, Molenvliet en de omringende kaden. De Berkenwoudse boezem is in de loop der eeuwen beperkter van omvang geworden. In de achttiende eeuw verviel de Lage Boezem inclusief het terrein langs de Landscheiding als boezem. Begin van deze eeuw werd de Hoge boezem opgeheven. Zodoende konden de riet- en biezenvelden verlanden en kwamen de laatste delen droog te liggen door het instellen van het lagere polderpeil voor de gehele boezem.

Hoge Boezem

De Hoge Boezem bestaat uit drie langgerekte percelen waarvan twee stroken uit drassig hooiland bestaan. Hier komt veldbies, dotterbloem, reukgras en kruipend struisgras voor. Langs het midden slootje vinden we oeverplanten als waterdriblad, slangewortel, lisdodde, mattenbies en gele lis. De derde strook bestaat uit een aantal eilandjes die in een breed open water gelegen zijn. De eilandjes bestaan voornamelijk uit riet en rietruigte met lokaal schraalland soorten als moerasvaren, moerasrolklaver, blauwe zegge en veenmos.

Lage Boezem

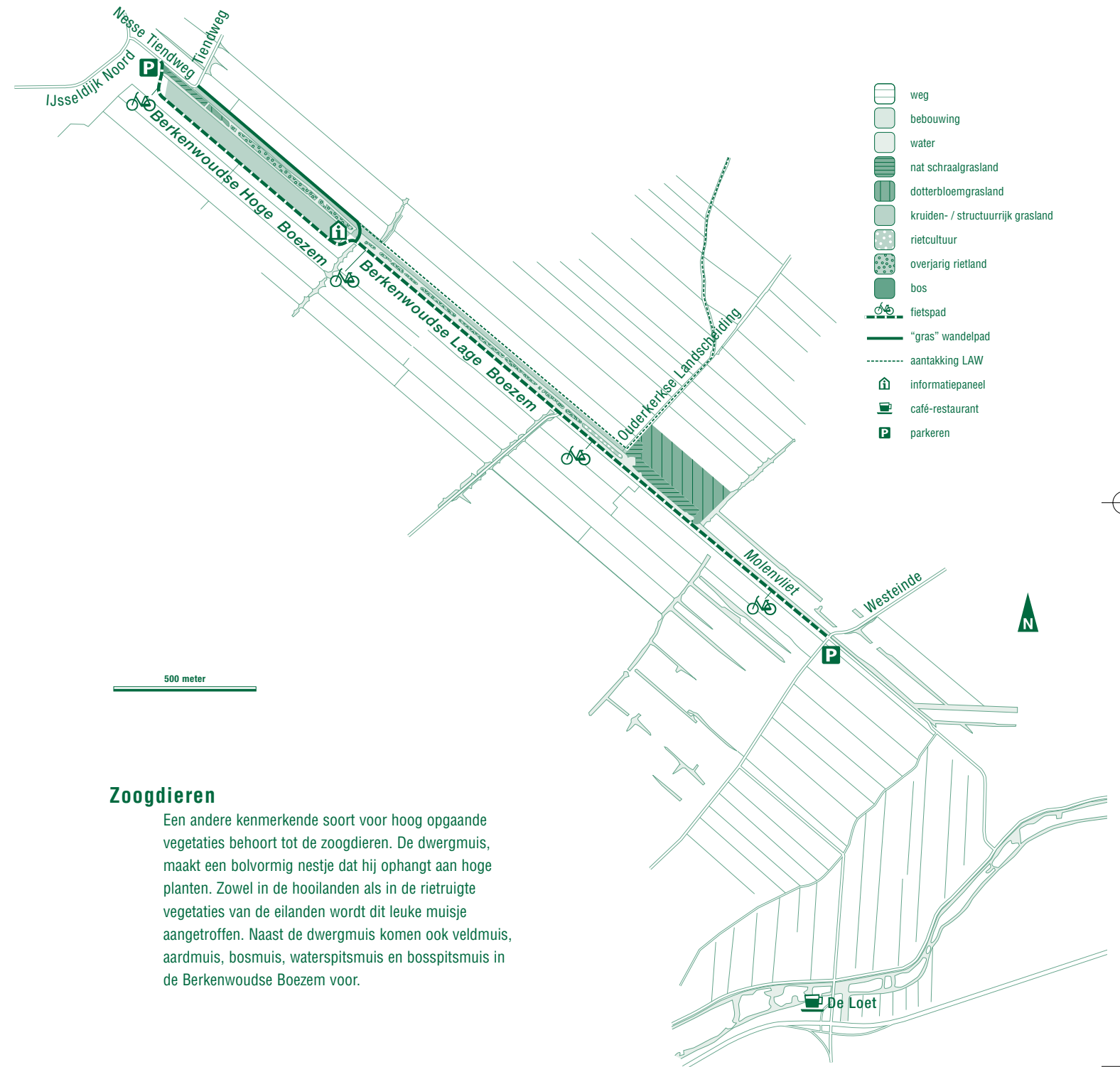
De Lage Boezem staat tegenwoordig in open verbinding met het water van de Hoge Boezem. De Lage Boezem bestaat uit een tiental eilandjes in het midden van de boezemwetering. Ook deze eilandjes zijn begroeid met riet en riet/ruigte vegetaties. De Molenvliet is het water dat zich van de Lage Boezem tot het Westeinde van Berkenwoude uitstrekt. Ter hoogte van de Ouderkerkse Landscheiding ligt een viertal langgerekte smalle grasland percelen met grenzend aan de Molenvliet een moerasruigte vegetatie. Deze moerasruigte is een vegetatie van grote pollen pluimzegge en het gras pijpenstrootje. Dit wordt afgewisseld met riet, biezen, gele lis, kattenstaart, wederik en wilgenroosjes. Verspreid in deze strook zijn groepjes els en grauwe wilg opgeschoten.

Libellen en waterjuffers

De Berkenwoudse Boezem is ook van groot belang voor de fauna. In het gehele gebied komen grote aantallen insecten voor. Het meest opvallend zijn hierbij de waterjuffers en libellen. In totaal zijn acht waterjuffersoorten en zeven libellensoorten in het gebied aangetroffen. Waterjuffers zijn de kleine ranke exemplaren. Ze verschillen van de grote libellen naast het formaat voornamelijk in de ogen en de vleugels. Bij waterjuffers zijn alle vier de vleugels gelijk van vorm en zitten de ogen aan de zijkant van de kop zonder elkaar te raken. Bij libellen zijn de voorvleugels duidelijk smaller dan de achtervleugels. De ogen staan meer voor op de kop en raken elkaar op de bovenkant van de kop.

Zoogdieren

Een andere kenmerkende soort voor hoog opgaande vegetaties behoort tot de zoogdieren. De dwergmuis, maakt een bolvormig nestje dat hij ophangt aan hoge planten. Zowel in de hooilanden als in de rietruigte vegetaties van de eilanden wordt dit leuke muisje aangetroffen. Naast de dwergmuis komen ook veldmuis, aardmuis, bosmuis, waterspitsmuis en bosspitsmuis in de Berkenwoudse Boezem voor.

Vogels

Opvallend in het gebied aanwezig zijn de vogels. De rietzanger is een talrijke broedvogel in de Berkenwoudse boezem. Deze schaarse 'Rode Lijstsoort' is te herkennen aan zijn gestreepte verenkleed en de roomgele wenkbrauwstreep. De veel op de rietzanger lijkende kleine karekiet mist zowel de wenkbrauwstreep als het gestreepte verenpakje. In het riet vinden we tevens de fraaie rietgors. In het voorjaar laat het met een diep zwarte kop getooide mannetje op tal van plaatsen zijn eenvoudige liedje horen. Soms treffen we een snor in het gebied die zijn naam dankt en het snorrende wekker geluid dat hij minutenlang kan laten horen. Op het water zijn tal van watervogels te vinden zoals waterhoen, meerkoet, wilde eend, kuifeend, knobbelzwaan en fuut. Regelmatig is in het voorjaar de bruine kiekendief te zien. Deze grote roofvogel vindt in het gebied een rijke voedsel voorraad.

Kattenstaart

Rietbeheer

Voor al deze dieren is het beheer van de rieteilanden van groot belang. Voor rietvogels geldt dat zij een voorkeur hebben voor overjarig riet. Dat wil zeggen riet dat niet wordt gemaaid. Anderzijds is het zo dat het riet niet zo ver mag verruigen dat er te veel houtige gewassen als els, berk en wilg in komen. En om dit te voorkomen moet er juist gemaaid worden.

Om zowel overjarig riet te behouden als opslag van bomen te voorkomen, wordt het grootste deel van de eilanden eenmaal in de drie jaar gemaaid. Door dit afwisselend te doen kan elk jaar een gedeelte worden gemaaid en is jaarlijks voldoende overjarig riet voor de vogels aanwezig. Enkele eilanden worden jaarlijks gemaaid om hier een rietland te ontwikkelen dat veel licht op de bodem krijgt, waardoor ook dotterbloemen hier een goede groeiplaats vinden.

Tenslotte zijn er nog enkele sterk met braam verruigde rieteilanden die nooit worden gemaaid. In het dichte struweel vinden verschillende dieren een veilige schuilplaats. Het riet en riet/ruigte beheer maakt derhalve een belangrijk onderdeel uit van het beheer dat het Zuid-Hollands Landschap uitvoert in de Berkenwoudse Boezem.

Op weg

- Start** ter hoogte van IJsseldijk Noord nummer 209 bij Ouderkerk aan den IJssel
- Lengte** van IJsseldijk Noord tot Westeinde 3,5 km
- Markering** geen
- Toegang** vrije toegang op wegen en paden
- Honden** aangelijnd toegestaan
- Tip** Café-restaurant De Loet, Kerkweg 279, 2941 LA Lekkerkerk (0180) 66 15 59. Deze locatie ligt 2,5 km vanaf Westeinde

Steun het Zuid-Hollands Landschap

Heeft u genoten van de rust in dit prachtige natuurgebied? Misschien heeft u talloze planten- en diersoorten gezien, waaronder ook enkele zeldzame soorten. De Berkenwoudse Boezem is één van de vele natuurgebieden van het Zuid-Hollands Landschap. Deze stichting beschermt natuur en landschap door het aankopen en beheren van natuurgebieden. Als u vindt dat deze prachtige gebieden moeten blijven bestaan word dan beschermer. Uw steun is van harte welkom. Voor meer informatie of om beschermer te worden kunt u terecht bij het Zuid-Hollands Landschap.

terreinfoeder

Stichting Het Zuid-Hollands Landschap

Nesserdijk 368
3063 NE Rotterdam
telefoon (010) 272 22 22
www.zuidhollandslandschap.nl

Provincie Zuid-Holland en
Nationale Postcode Loterij steunen
het Zuid-Hollands Landschap

Zuid-Hollands Landschap